

מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין יב.

מסורת הש"ס

(א) [לקמן יג.] (ב) שבת קל:
וש"ג] (ג) לעיל ד' (ד) [לעיל
ט:] (ה) [גירס' הערוך ערך
ימי ר' אבהו] (ו) שבת קלא.
לקמן לו. מה. פז:] (ז) [לקמן
די:] (ח) או שנה משום
לדאדא בר אבימי תריך לר'
רחמים (ד') [ג'] ומודים
תמנים דקמבר היינו שתיך
צ' [ת"ח"] (ט) ומהם היינו
בורסי' צבירי מלכדעים נפלי
הי א"ש טובא אך לא נמצא
בשום ספר,

הגהות הב"ח

(א) גמ' והא דתני רב
אלא בר אבימי: (ב) שם
דעובדא הוה בדורא
דכרנח: (ג) רש"י ד"ה
הכי קאמר אינו צריך למי
וקורא כל"ל ומיבנת לא
נמחק: (ד) ד"ה דרב אחאי
וכו' לקמן. ג"כ בריש דף
יב.

גליון הש"ס

גמ' א"ר נחמן בר יצחק
מאן מודים. עי' גיטין דף
לא ע"ב תד"ה אלא ל"ה.
ולקמן דף מג ע"ב תד"ה
ימיב ולקמן דף יח ע"ב
תד"ה מתקין:

מוסף רש"י

[illegible]

רבי ניסים גאון

והאי דתני אדא בר איבומי רבי היא סבר לה כר' יוסי. הוא שאמרה ר' יוסי במשנה בשביל הלחיים רחבן ג' שכבר פירשנוהו.

לִצְבִּילָיו. מִקּוֹם: הִכִּי קֹאמֶר אִינוּ לְרִיד ^(א) לֹא לְהִי וְלֹא קוֹרֶה כּו'. וְהֵאֵל
כְּלוֹם דִּקְאֹמֶר הֵאֲקֵן תּוֹסַפֶּת דִּמוּסְפִּי בֵּית שְׁמַאי וְרַבִּי אֲלִיעֶזֶר אֲדָבִית
הֵלֵל קֵאִי: וְדַמָּה. יֵהָ פָחוֹת רוּחָו מֵאַרְבַּע אֲמוֹת וְיֵהָ לְרִיד תִּיקוּן:
עַד אֲרַבְעָה. טַפְחִים אֲפִילוּ אִינוּ רַחֵב אֲלֵא אֲמָה אוֹ חֲמֵשָׁה אוֹ אֲרַבְעָה

טפחים כריך לחי אצל צפחות
מארבעה אינו כריך כלום: בפסי
חצר. אם נפרצה למקום האסור לה
כריכה שור משני ידידה מאן מודים.
דקאמר ר' יימיה רבי: וזמאי הלכתא
דקאמר רב נחמן מרשעמ ממלך דפליגי
אף בפסי חצר: מאן פליג עליה רבנן.
בני מחלוקתו של רבי: וגדולה באתם
עשרה. דליכא אלא שלש ממאן ושלושה
מבאן וקתני גדולה מותרת: מימי.
עלה מן היס: רבי יהי וסבר לה.
כר יוסי. דאמר' לחי רבש שלשה
טפחים צעי ורבי יוחנן אליבא דרבנן
קאמר דפס דקאמרי רבנן ארבעה
טפחים הוא ובשני רוחות סגי בשני
משהויין: לשון ים שנכנס לחצר הרה.
ופרטי הדופן צמלואו: ולא אצרכוה
אלא פס אחד. בראש הכותל ומומר
למלות מן המים לפנים ממוקם
המחיצה ולא אמרינן קא ממלא
מכרמלית לרשות היחיד: שהקילו
החכמים בתים. למלות מהו ע"י תיקון
כל שהוא: כדבעא מנייה כו'. אלמא יא
רבנן צמח וזמאי אלא רבנן צמח וזמאי

לְהַיָּד נָקַט מְרֻבָּה דְּלִרְרָה לְהוֹיֵט שֶׁ
מַחֲלִיט תַלְמוּדֵי אֱלֹהִים אֵלָּא בְּתוֹךְ
הַזִּמְרָה שֶׁהִיא לְמַעַל מִן הַיָּם צִפְרָק
מִשְׁתַּחֲפִיץ (לְקַמֵּן ד' פ"ו): מִלֵּל
מִקּוֹם. דְּשִׁמּוּאֵל אֲדַשְׁמּוּאֵל קִישִׁי:
פִּירְשׁוּ. לְדַשְׁמּוּאֵל הָיָה דְקֹאֲמֵר צִפֵּס
אֶחָד הֵייוֹ אֲרַבְעָה טַפְחִים וְהָיָה
דְקֹאֲמֵר שֶׁ אֵין פִּסִּים בְּקִטְעִים כִּי דִלְדוֹ:
צִשְׁלֵשׁ וּמִשְׁסוֹ סָגִי. דְּלִימְעִיטִים מֵאֲרַבְעָה
וְתוֹ לֹא בְּעֵי מִינֵי: דִּהָא אָמַר רַב
אֲחָלָי. לְעֵיל דְּפֻחוֹת מֵאֲרַבְעָה לֹא
צָרִיךְ כְּלוֹם: בְּאֵן בְּחָלָה. חֲזַר מְרֻבָּע
אוֹ רַחְבּוֹ יוֹתֵר מֵאֲרֻכּוֹ אֲע"ג דְּלִימְעִיטִים
מֵאֲרַבְעָה לֹא סָגִי בְּרֵב: מִצּוּי. אֲרֻכּוֹ
יוֹתֵר עַל רַחְבּוֹ: דְּרַבִּי אֲחָלָי מֵנָּה
הִיָּא. לְקַמֵּן ^(י) מִפְּרַשׁ לְהוֹ וְלִכְּחַ לְמִיקָם
עַלֵּה דְמִילְתָּא הֵילֵךְ צִעִינן רֹבֵד הַדּוֹפֵן
עוֹמֵד: שְׁנֵינָם לִחְזֵר. דֶּרֶךְ פִּירְלָה
הַיְכוּת וְכִשְׁלֵא נִפְרָק בְּמֻלּוֹא עֲסָקִין
דְּמִדְּמַפְלִיג צִעֲרָה לְיוֹתֵר מַעֲשֶׂה:
אֲלֵא אֵין. עָשׂוּ מַחֲלִיה לְגִדּוֹר
פִּירְלָה כּוֹתֵל הַחֲזָר עַד עֲשֶׂה: אֲלֵא
עֲשֶׂה אֵין צָרִיךְ כְּלוֹם. שְׁהָיָה יֵשׁ שִׁיּוֹר
מִכָּאֵן וּמִכָּאֵן: מִימְנָא הוּא דִּלָּא
מִמְלֻאֵינ. מִשּׁוֹם דְּמִטְּלֵט מִכְּרַמְלִית
לְרִשּׁוֹת הַיַּחֲדִי: הֵא עֲטוּלֵי מִטְּלֵטִין.
בְּהָא חֲזַר: בְּמֻלּוֹא. לֹא דְּוּוּקָא אֲלֵא
כִּי יוֹתֵר מַעֲשֶׂה קָרִי לִיה מֻלּוֹא:

דאָס

לאובלין ומצאו שיושב במבוי שאין לו אלא
לחי אחד אמר לו בני עשה לחי אחד אמר
לו וכי לסותמו אני צריך א"ל יסתם ומה בכך
אמר רשב"ג לא נחלקו ב"ש וב"ה על מבוי
שהוא פחות מארבע אמות שאינו צריך כלום
על מה נחלקו על רחב מארבע אמות ועד
עשר שב"ש אומרים לחי וקורה וב"ה אומרים
או לחי או קורה קתני מיהת וכי לסותמו אני
צריך אי אמרת בשלמא לחין וקורה משום
הכי אמר וכי לסותמו אני צריך אלא אי
אמרת לחין בלא קורה מאי לסותמו הכי
קאמר וכי לסותמו בלחין אני צריך אמר מר
אמר רבן שמעון בן גמליאל לא נחלקו ב"ש
וב"ה על מבוי שפחות מארבע אמות שאינו
צריך כלום והא אנן תנן משום רבי ישמעאל
אמר תלמיד אחד לפני ר"ע לא נחלקו ב"ש
וב"ה על מבוי שהוא פחות מארבע אמות
שהוא נותר או בלחי או בקורה אמר רב
אשי הכי קאמר אינו צריך לחי וקורה כב"ש
ולא לחין כר' אליעזר אלא או לחי או קורה
כבבית הלל וכמה אמר ⁶ רב אחלי ואיתימא
רב חיאל * עד ארבעה אמר רב ששת אמר
רב ירמיה בר אבא אמר רב מודים חכמים
לרבי אליעזר בפסי חצר ורב נחמן אמר
הלכה כר' אליעזר בפסי חצר * אמר רב נחמן
בר יצחק מאן מודים ר' ⁷ הלכה מכלל דפליגי
[מאן פליג עליה] רבנן דתניא ⁸ חצר ניתרת
בכפס אחד רבי אומר בשני פסין אמר רבי
אסי אמר רבי יוחנן חצר צריכה שני פסין
אמר ליה רבי זירא לרבי אסי מי אמר רבי
יוחנן הכי והא אתה הוא דאמרת משמיה דר'

ויוחנן פסי חצר צריכין שיהא בהן ד' וכי תימ' ויחתני ⁷ רב אדא בר אבימי קמיה דרבי חני בר פפי קמנה בעשר וגדולה באחת עשרה כ' ב' ברוח אחת בארבעה משתי רוחות משחו ל' רב אבימי רבי היא וסבר לה כרבי יוסי אמר שמואל חצר ניתרת בפס אחד אמר ליה א הכי והא אמר ליה שמואל לרב חנניה בר אלא או ברוב דופן או בשני פסין אמר ליה ⁸ בדורה דרעותא לשון ים הנכנס לחצר הוד אצרכיה אלא פס אחד אמר ליה לשון ים ק בכמים ⁹ כדבעא מיניה רבי טבלא מרב מחיצא אמר ליה ² אין מחיצה תלויה מתרת אלא בכמים מכל מקום קשיא כי אתו רב פפא מבי רב פירשוה מרוח אחת בארבעה משחו לרבאן אמר רב פפא אי קשיא לי הא קשיא חנניה בר שילא את לא תעביד עובדא אלא

סג' וכי תימא מאי ברוב דופן ברופן שבעה
ו סג' דהא אמר רב אחלי ואיתימא רב יחי
אימא דרב אחלי גופיה תנאי היא תנו רב
בן יש לו מחיצה גבוה ו' טפחים בד"א שפיר
ממלאין הא טלטולי מטלטלין והא נפרצה

ולי עד ארבעה. ושנינן הא דרב אהלי תנאי היא. איבעית אימ' מילי דחצר לחוד כ
 בזה עשרה טפחים, במ' דברי' אמו' ביתר מעשר אבל בעשר אין צריך כלום. ואק

בפסי חצר. וקשה דגבי מצוי נקט לשון לחי וגבי חצר נקט לשון פס בזבולה שמעתא אף על גב דשניהם משהו:

ורב נחמן אמר הלכה בר' אליעזר בפסי חצר. והא דלא קאמר הלכה כרבי בפסי חצר דהא סבר כרבי אליעזר כדקאמרינן

ומודים חכמים היינו רבי לר' אליעזר
והוא ניחא טפי דלחיה איירי בחצר
אלא ^א דמיחא ליה למנקט ר' אליעזר
שזכר במשנתו וצריך לומר דרבי
ורבנן בחצר מרובעת פליגי דלרבנן
סגי להו בצפס משהו ולרבי זריך שני
פסין של שני משהוין קאי בצרכה
יתר על רצפה פליגי דרבי דרז
נחמן אדרב נחמן דהכא פסיק כרבי
ובסוף שמעתא קאמר רב נחמן
נקיטין דחצר שארכה יתר על רצפה
ניתרת בלחי משהו אלף ודאי בצמרובע
פליגי וצריך שני פסין של שני משהוין
או צפס אחד של ארבעה דאמר רב
נחמן בסוף שמעתא דחצר מרובעת
ניתרת צפס ארבעה ודלא כפירוש
הקונטרס שפירש בצמון מרוח אחת
ד' משתי רוחות משהו לכאן ומשהו
לכאן דהוי כרבנן דלרבנן סגי צפס
אחד ומשהו דפירשנו אלף כרבי אחי
דכ"י הילכתא: **וכי תימא ברופן**
שבעה דבארבעה הוי רוב דופן.
ומשטא חי נקט ארבעה לא הוי
משמינעו חדוש שני יומר מצרוב דופן
דלדרכה השטא ניקט צרוב דופן כיון
כרובא טפי דלע"ג דלא הוי ארבעה
סגי והאיל ויחבא רוב דופן למה לי
ארבעה פירוש למה אטעיה להצריך
ארבעה בשלשה ומשהו סגי דהשטא
לא הוי זריך אפילו רוב דופן כיון
שנמנעט האור מארבעה ויש ספרים
דגרסי למה לי רוב דופן ולפי זה
אחי שפיר צפסיות ^א ואית ספרים
דלא גרסי רוב דופן אלף למה לי
ביתלמא ומשהו סגי והלא היא: הכא

שיהא כהן ד' וכי תימא ארבעה מכאן וארבעה מכאן
בבימי קמיה דרבי חנינא ואמרי לה קמיה דר' חנינא
דלולא באחת עשרה כי סליק רבי * זורא מימי פרשה
משתי רוחות משהו לכאן ומשהו לכאן והדתי * ארא
ר לה כרבי יוסי אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר
רפא אחד אמר ליה אביי לרב יוסף מי אמר שמואל
שמואל לרב חנינה בר שילא את לא תעביד עובדא
בשני פסין אמר ליה ואנא לא ידענא דעובדא הוה
י' הנכנס לחצר הוה ואתא לקמיה דרב יהודה ולא
אמר ליה לשון י' קאמרת קל הוא שהקלו חכמים
כי טבלא מרב מחיצה תלויה מהו שתתיר בחורבה
תלויה מתרת אלא במים קל הוא שהקלו חכמים
א כי אתו רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע
אחת בארבעה משתי רוחות משהו לכאן ומשהו
י קשיא לי הא קשיא לי דאמר ליה שמואל לרב
א תעביד עובדא אלא או ברוב דופן או בשני פסין
רב דופן בדופן שבעה דבארבעה הוה ליה רוב דופן
חלי ואיתימא רב יחיאל עד ארבעה איבעית אימא
ה תנאי היא תנו רבנן י לשון י' הנכנס לחצר אין
מפחים בריא שפירצתו ביותר מעשרה אבל עשרה
שלמלין והא נפרצה חצר במלואה למקום האסור לה
הכא

היא. איבער איז אינ'ן מילי דאסער לחוד מילי דמבוי לחוד, כלומר כי אמר רב אהלי במבוי אבל בה מעשר אבל בעשר אין צריך כלום. ואקשינן בלשון ים דאסיר הא בחצר שרי לטלטולי, והרי נפר

(ה) ומשהו ושנך פחות ד' (א).

עין משפט
נר מצוה

סח א מ"י פ"ו מהלכות
שבת הלכה ט סמג
ענין דרבנן א טור שם
א"ח ס' שגב סעיף כח:
סו ב מ"י פט"ו מהלכות
שבת הלכה יב סמג
שם טו"ש"ע א"ח ס' שגב
סעיף ב:
סז ג מ"י פ"ו מהלכה יג
סמג שם טו"ש"ע א"ח
ס' שנה סעיף [ג] ז:
סח ד מ"י שם הלכה יא
סמג שם טו"ש"ע א"ח
ס' שנו סעיף ב:

רבינו חננאל

א יבן שמעון בן גמי
 ובהי תחלתו ביהו
 ובהי תחלתו ביהו
 פחות מר' אמוט שאן
 צריך כלום. איז הוא חנו
 משום ר' ישמעאל אהרן
 תלמיד אחד לא תחלק
 שם שמאי אבות הילל על
 פחות מר' אבות שהוא או
 לביתו או בקרחה. ופריך
 דרבי אשי רבין שמעון בן
 גמליאל הני תנתי אינו
 צריך להיחב כר' אביב
 ולא לחי וקורה אביב
 שמאי, אלא או לחי או
 קורה בבית הילל. מלכות
 דרבי. אחלי ארזי ומנא
 רב (הואל) נאהלין עד
 ארבעה. פני מביי שדו
 מארבעה (מארבעה) אמות
 ומלמלה צריך לחי (או)
 [ו]קרה עד עשר אמות.
 אבל מלכות מר' אמוט
 עד ר' טפחים צריך לחי
 או קורה. אבל אם פתחו
 של מביי שדו מארבעה
 טפחים ולמטה איז צריך
 לא לחי לקורה אלא
 מותר בולא כלום. סוגיין
 דרבי הני תחלתו ביהו
 ובהי תחלתו ביהו
 אביב מבבוי חצוצה הני
 נמי מצריך לחצר שני
 וקורה רב תנמן בר
 יצחק מאן מודיע לר'
 אביב כפסי חצוצה [רבין].
 ומאן חולקין עד רבין.
 ונתניא חצר ניתר ביה
 אחד, רב אומר מביי
 פסין. א"ר אסי א"ר יוחנן
 חצר צריכה שני פסין.
 ואוקימנא שני פסין כפסי
 ורחות משהו לחצר ומשהו
 לכאן, מצד אחד צריך
 פס ארבעה. וזה דמי
 איבומי חצר קטנה בער
 גדולה ב"א, אוקימנא לר'
 תחלתו שני פסין, וסביר
 מביי ר' יוסי דאמר לחצר
 שאמור רחבן שלשה
 טפחים, שצריך לחי
 שלשה מיכן ולחי שלשה
 מיכן, הרי אמה משרפת
 מירוקה, חצר קטנה.
 דאמר שמואל חצר ניתר
 בפס אחד, אוקימנא ערבובי
 לחי בדורא דרעובתו
 בלשון יסי שנכנס לחצר
 ולא אצרכי ר' יהודה
 אלא פס אחד משום
 קל הוא שהקילו חכמים
 במים. ואמר רב כפסי רבי
 חזיה ר' יודאלי שפאל לרבי
 חזניה רב שילא לא לא
 תביד ערבא, אלא לא
 חצר דופן או כבי פסין.
 למאן לר' רוב דופן
 ארבעה טפין, וכי תימא
 אכתב חצר שניא שבעה
 טפסין, קורה ארבעה
 טפסין חלמא דר' ררד

ר לא. ת"ר לשון ים שנכנס
ה החצר למקום האסור לה.

ה' לפי הנוסחא בגמ' שלפנינו.